

Wandelen

Wandelroute de Putten

 3.3 km

Natuurmonumenten beheert een groot deel van de Hager- en Pettemerpolder. Een eeuwenoud land dat nauwelijks is veranderd. Een natuurgebied met kronkelige sloten en hobbelige, natte weiden. Vol vogels, zeekraal en bloemen. De zee is nabij.

Ook de Putten hoort bij dit gebied. Dit is een meertje op de plek waar klei werd afgegraven om de zeewering te versterken. Voel de wind, luister naar de diversiteit aan geluiden van de duizenden vogels en geniet van de kleuren en weidsheid van dit authentieke land.

Bezoekersinformatie

Bereikbaarheid

Parkeerplaats De Putten

 [Kruising Kamperkade/ Hondsboscheweg, Schoorl \(NH\)](#).

 Met de auto

Met eigen vervoer neem je vanaf de N9 Alkmaar-Den Helder de afslag N502 richting Petten. Bij de rotonde linksaf richting Camperduin. Langs de Hondsboscheweg vindt u 3 parkeerterreinen.

 Met het openbaar vervoer

Met het openbaar vervoer kun je vanaf NS-station Alkmaar bus 151 nemen tot halte Hondsboscheweg in Camperduin (zuidkant polder) of Leihoek in Petten (noordkant polder).

De route

 Startpunt

 De Putten, een veilig vogelparadijs

Natuurmonumenten wilde de mogelijkheden voor broedende, foeragerende en trekkende vogels verbeteren en zich inzetten om de bedreigde grote stern te winnen als broedvogel. En dat is gelukt. Op de drie schelpeneilandjes die in de Putten zijn aangelegd, broeden duizenden grote sterns, honderden visdieven en vele andere vogels.

Vogelkijkhut:

Iets ten zuiden van het startpunt kun je beschut genieten van de vogels.

Grote stern:

Als je de enorme kolonie ziet, lijkt het bijna onmogelijk, maar elke oudervogel weet zijn jong te midden van de drukte feilloos terug te vinden. Vier tot vijf weken achtereen komen de ouders dagelijks kleine vissen brengen. Aan het eind van de zomer vertrekken ze allemaal naar West-Afrika.

② Zout en zoet

Zout ontmoet zoet in het uitgestrekte en eeuwenoude weidegebied van de Harger- en Pettemerpolder. In het gebied vind je ook bijzondere planten die passen bij de overgang van zout naar zoet. Zulte, zeekraal en wilde selderij. De ziltige weilanden verschieten in augustus van kleur door de paarse zeeaster.

③ Daar bij die molen

De Harger Molen is een respectabel oudje, gebouwd in 1804. De windmolen zorgt voor een goede, natuurvriendelijke waterstand. De molen wordt door een vrijwilliger bemand. Al sinds begin 15e eeuw staat op deze plek een molen, maar deze ging verloren. De huidige molen heeft storm en brand overleefd.

④ Bloemrijke berm

De vogels en bloemen komen niet zomaar. Daar moet Natuurmonumenten wel wat voor doen. Eind februari wordt de waterstand verhoogd. Half april gaat deze weer omlaag. Er wordt gemaaid en daarna beweid met schapen. De grond wordt hierdoor voedselarm en daar houden bloemen van.

⑤ Wiebelende Tureluurs

Tureluurs zitten vaak op paaltjes te wiebelen. Ze zijn gemakkelijk te herkennen. Aan hun rode poten en snavel, maar ook aan de roep: TJUULulu TJUULulu, oftewel tureluur tureluur. Bij gevaar of regen schuilen de kuikens de eerste dagen nog onder de vleugels van de ouders.

6 Luidruchtige visdiefjes

Een visdief hoor je vaak eerder dan je hem ziet. Hij is heel luidruchtig: KIErr KIErr KIErr. De vogel broedt graag op kale eilandjes om zo beschermd te zijn tegen lopende vijanden als de vos. In de baltstijd, de tijd waarin de paartjes worden gevormd, geven ze elkaar kleine vissen als 'bruidsschat'.

